

Jubileumsskrift Den Norske Klub

100 år i ord og bilder

1917 - 2017

Det Kongelige Hoff
The Royal Court
N-0010 Oslo

Den Norske Klub I København

Jeg takker den Norske Klub i København for hyggelig hilsen
i anledning klubbens 100-årsjubileum og sender mine beste ønsker
til alle medlemmene.

Harald R

Forord

Et 100 års jubileum for en viktig aktør i det norske samfunnet i København fortjener et festskrift. For Den Norske Klub, alias Torskeklubben, er det da naturlig å ta utgangspunkt i historien om klubbens opprinnelse og utvikling. Helt fra de første aktiviteter blant prominente nordmenn startet tidlig på 1900-tallet til nåtidens moderne, travle og ofte internasjonale landsmenn i alle yrkesgrupper, og ikke minst til dem som har avsluttet sin aktive yrkeskarriere med et langt og trofast virke i klubben.

Noen medlemmer ble derfor «frivillig meldt til tjeneste» for å stå i spissen for å utarbeide dette skriftet. Et skrift som forhåpentligvis kan gi en liten oversikt over klubbens opprinnelse og utvikling, men kanskje også om hvor vi skal videre. Vi håper også å kunne bidra til å rette fokus mot de personene som har vært, og fortsatt er, tradisjon- og kunnskapsbærere i klubben. Dette skriftet hadde ikke vært mulig å lage uten den store kunnskapsbasen som finnes hos noen av klubbens medlemmer. Ingen nevnt, ingen glemt.

Norges Hus danner rammene for Den Norske Klub, Norsk Understøttelsesforening og Den Norske Forening, og er et markant symbol for norske aktiviteter i København. Vi vil derfor også fortelle om hvordan Norges Hus ble til.

God leselyst!

Hvor kommer vi fra?

"Norske Herreaftener" - eller med sitt rette navn av i dag, Den Norske Klub, har vært toneangivende og en vesentlig del av det norske samfunn i København i 100 år. Dette skriftet vil forsøke å gi en oversikt over klubbens opprinnelse fra en nyvunnet nasjonal frihet og gjennom 100 år preget av utvikling og store endringer, men dessverre også krigstid og tap av frihet og liv. Bakgrunnen for kulturen i Den Norske Klub er også basert på de mange hundre års felles opplevelser og samarbeidet mellom Norge og Danmark.

Norge og Danmark startet som *"siamesiske tvillinger"* gjennom kongerikenes personalunion i Kalmar for mere enn 700 år siden. Da svartedauden samtidig hadde drept mere enn halvdelen av den norske befolkningen i det gravgrendte Norge, ble et politisk-administrativt samarbeide med Danmark en nødvendighet igjennom flere hundre år.

Henrik Ibsen beskrev de 434 år vi var i union med Danmark som *"400 års natten"*. Men faktum er vel at København utplyndret ikke Norge mere enn det almindelige Danmark ble utnyttet. Den norske eliten og mange kjente nordmenn som for eksempel Tordenskjold og Holberg fikk sin utdannelse og karriere i København og satte

Kong Oscar den 2.

Generalkonsul
Carl Nordstrand

sitt preg på dobbeltrikets utvikling. Dobbelt-rikets absolutte kulturelle hovedstad var dog København, og det fortsatte det med å være i mange ti-år etter riksfellesskapets avslutning.

I det bedre borgerskap i København var det alltid mange med norsk bakgrunn som var med i den forretningsmessige og kulturelle eliten, også etter riksfellesskapets oppløsning. Det var et stort ønske om et norsk samlingspunkt i byen. Rammene til dette norske samlingspunktet ble det senere Norges Hus.

I den forbindelse kan det nevnes at verdensstjernen Ole Bull kom forbi og skjenket 100 riksdaler til *"noget godt for Nordmænd i København"* under et av hans besøk i byen. Dette avstedkom lange

Norske Herreaftener i 1925.

debatter. Burde disse settes til side for et Norges Hus, eller skulle det kjøpes instrument? Det ble dog til et instrument.

Det egentlige grunnlaget ble gitt med royal velsignelse, for det første bokførte bidrag i 1876 kom fra H.M. Kong Oscar II og var på 500 kroner. Dette er også et klart signal om, hvilken betydning Sentralmakten i Sverige tillia den norske kolonien i København.

Unionsoppløsningen med Sverige hadde vært en lengre prosess, men det var først da Kong Oscar II frasa seg den norske tronen den 26. Oktober 1905 at Norge kunne kalle seg et fritt land. I de første dagene etter denne svært viktige milepælen i Norges historie, stiftet en gruppe fremstå-

ende nordmenn, med den norske generalkonsul Carl Nordstrand i spissen, "*Norsk Understøttelsesforening i København*", heretter kalt NU.

Det ressurssterke «bedre borgerskap» av norsk opprinnelse i København opplevde at mange nordmenn hadde fallt til bunns i storbyen og burde hjelpes. Dette er det primære grunnlaget for NUs eksistens også i dag.

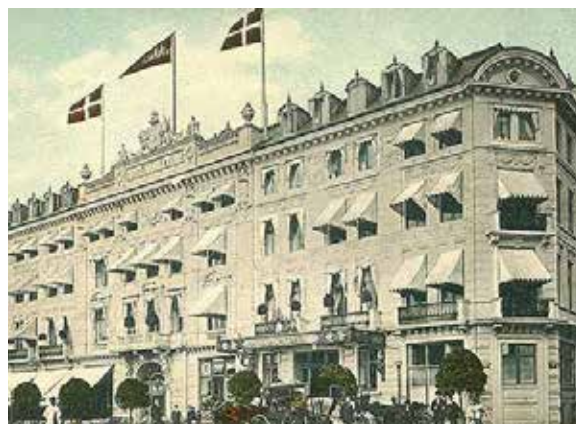
Den Norsk Klub er en aktiv del av NU, som gjennom medlemsavgift, gaver og juleauksjoner er med til å sikre at NU kan gi bidrag til verdig trengende nordmenn i København.

NU ble grunnlagt den 31. oktober 1905, fem dager etter unionsoppløsningen med Sverige.

Hotel Phoenix.

Hotel d'Angleterre.

<<

Datoen er kanskje ikke så viktig i Norges historie, men svært viktig for det som senere skulle utvikle seg til det vi muntlig i dag kaller "Torskeklubben".

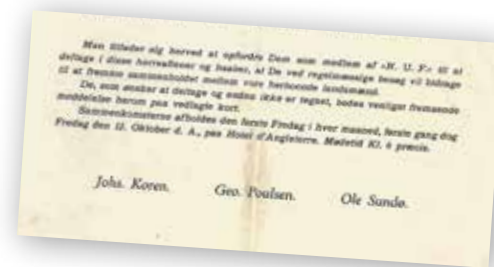
Vi kan vel trygt slå fast at disse fremstående herrer også så det viktige i å framelske og å støtte opp om gode tradisjoner i det nye og frie Norge, også her i København. De følte derfor en trang til komme sammen oftere enn til den årlige generalforsamlingen i NU. Utover dette hadde NU som dominerende oppgave:

"Å hjelpe og støtte trengende nordmenn og norskfødte personer og deres etterlatte som bor i Danmark. Videre er det foreningens formål å virke for samhold mellom landsmenn i Danmark", het det i vedtektene.

Det ble da bestemt å møtes på Hotel Phoenix en gang hver måned for å spise torsk med tilbehør. Oppmøtet til torskemiddagen varierte en del, oftest mellom 20 og 25 herrer.

I perioden fra 1905 fram til 1917 utviklet NU seg til den norske koloniens mest toneangivende forening. Fra det opprinnelige eksklusive selskap av de 15 stiftere, steg deltagerantallet jevnlig, og i 1917 var tallet blitt så stort at torskeaftenene måtte komme inn i organiserte former med arrangementskomité, etc. Da det høsten 1916 og våren 1917 viste seg vanskelig å få Hotel Phoenix til å love en bestemt dag i måneden til torskemiddag, innledet man forhandlinger med Hotel d'Angleterre som etter en brann var restaurert og gjenoppbygget.

Torskeklubben

"Samtidig besluttedes at udvide rammen for disse selskabelige sammenkomster og forsøge at faa saa mange deltagere som mulig. Som navn for disse sammenkomster blev antaget Norske Herreaftener".

Dette skriver Jacob Wisløff i "Stortorskens Historie" i et referat fra det første ordenskanselli.

Man vedtok å møtes en gang hver måned i vintersesongen. Det ble besluttet at vedtektene skulle være uskrevne, og at kun medlemmer av NU kunne bli faste deltakere i Norske Herreaftener. Dog skulle tilreisende nordmenn ha adgang som gjest av et medlem. Medlemmene skulle være norskfødte eller av norsk herkomst. Reglene er de samme i dag.

Sammenkomstene ble fra starten av avholdt den første fredag hver måned, første gang fredag 12. oktober 1917 på Hotel d'Anglaterre. Til denne første herreaften hadde 27 meldt sin ankomst, men til senere aftener kom det så mange som 45 torskevenner. Samme år, i desember, ble det etter forslag fra tannlege Geo. Poulsen, avholdt en juleauksjon. Denne skulle bli en årlig tilbakevendende begivenhet på desembermøtet. Det innkomne beløpet skulle sette NU's styre i stand til hver jul å dele ut kontanter, matvarer, klær og

Koren, Poulsen og Sundø sendte den første oppfordringen til deltagelse i "Norske Herreaftener".

brensel til nødlidende norske familier for på den måte å bringe glede og hjelp i jula.

Den aller første juleauksjonen ga ca. 1 500 kroner, noe som tilsvarer ca. 50.000 kroner i dagens verdi. "Norske Herreaftener", som senere skulle få navnet Den Norske Klub, har gjennom alle år vært en sjenerøs bidragsyter til NU. I løpet av de 100 årene som er gått, er tusenvis av norskfødte personer hjulpet på ulike måter, og foreningen har i disse årene utbetalt betydelige beløp til understøttelse, husleiehjelp, reisepenger, osv.

Senere i skriftet vil vi fortelle om en av de største bidragsyterne i dette arbeidet, nemlig Hans Ødegaard og fondet som han opprettet i 1973.

Tradisjoner, honnør- og ordenstegn

Det meste av de regler og tradisjoner vi har i dag i 2017 har sitt utspring i de første år. Også den flotte sølvknappen vi i dag kan se på mange stolte nordmenns venstre jakkeslag har eksistert siden klubbens oppstart.

Allerede ved avslutningen av første sesong, på mai-møtet i 1918, hadde festkomitéens formann, konsul Johannes Koren en overraskelse. Til dem som hadde deltatt i samtlige middager i selskapsåret ble det utdelt en sølvknapp i norske farger og med initialene NH for "Norske Herreaftener".

I 1922 ble klubbens navn endret til Den Norske Klub, da ble også initialene på knappen endret til NK.

Denne møteknappen ble senere utvidet med en kokarde (rosett) og deretter ei stjerne for hvert år man deltok i samtlige av sesongens middager, samt en større 10-års stjerne.

Rosett med sølvknapp.

Sølvtorsk for kommandøren til å bære rundt halsen.

Stortorsken med lever, rogn og krøll

En kan ikke skrive om Den Norske Klub uten å omtale et av de viktigste elementene i dens eksistens, ordenen "*Stortorsken med lever, rogn og krøll*".

Det er fortalt at noen av klubbens mest humoristiske herrer, kaptein Eilertsen, grosserer Wattne og direktør Wisløff stadig kom til å sitte sammen ved høyre bordende, det såkalte "*urolige hjørne*". Disse herrerne hadde allerede hørt rykter om at klubbens komité ville komme med en overraskelse på årets siste møte. Overraskelsen viste seg senere å være den tidligere omtalte sølvknappen – som skulle belønne dem som hadde deltatt på alle sesongens møter.

De tre herrerne fra dette kreative og humørfylte "*urolige hjørne*" besluttet å møtes til frokost (lunsj) på Paladshotellet. Her ble ideen unnfanget, sannsynligvis godt hjulpet av god mat og mye drikke - om å stifte ordenen "*Stortorsken med lever, rogn og krøll*". Det er nå våren 1918, på slutten av klubbens første sesong.

Tanken bak å stifte denne ordenen var dyptfølt og alvorlig nok. Den skulle ha et dobbelt formål. Å skape en tradisjon som bandt medlemmene sammen samtidig som den skulle gi mulighet til å uttrykke takknemlighet til særdeles aktive

og innsatsfylte medlemmer. Det var med andre ord en god blanding av lyst til "*fest og ballade*", og oppriktige ønsker om å hedre både seg selv og andre.

"Med valgsproget Ei blot til lyst tilkjennegir vi for eder, at i vårt rike skal skjæmt og alvor følges ad. Gjennom skjæmtet skal veien naa frem til alvor og den sterkeste grunnvoll lægges for det maal vi har sat os; et frugtbringende og varigt samhold mellem Nordmenn i Danmark. De av vore undersaatte som deltar i arbeidet for dette maal vil alltid nyte vår bevågenhed".

Ordenstegnene ble en sølvtorsk i to størrelser. En for ridderen til å feste på jakkeslaget, og en større utgave for kommandøren til å bære rundt halsen. Det ble også utdelt diplom og oppleet en "*devise*" som skulle være personlig, og gjerne med et lite "*sidestikk*".

Det bør nevnes at for å bli utnevnt til kommandør skal en foruten å være aktiv i klubben, også ha vært aktiv i den norske koloni.

Det utføres et stort arbeide av medlemmene

Det er svært mange "torskevenner" som har arbeidet både hardt og lenge og som har æret valg-språket "ei blot til lyst", som ble opplest på det første kapitulmøtet i 1918. Ordenskapitulets "bevåkenhet" har gitt noen av disse hardt arbeidende nordmenn en påskjønnelse i form av å bli slått til ridder, og enda færre er blitt beæret med kommandør-tittel i "Stortorskens orden". Alle kan ikke nevnes her, men noen navn står fram som gode representanter for klubbens og ordenskapitulets motto.

Johannes Koren, Georg Poulsen og Ole Sundø representerte den første festkomité i «Norske Herreaftner». Under deres ledelse fikk "det urolige hjørne" utfolde seg. Her var Jacob Wisløff en framtreddende skikkelse. Det var et hardt slag for klubben da Jacob Wisløff døde i relativt ung alder, kun 3 år etter oppstarten. Han hadde vært et samlende, humørfylt midtpunkt og en bærende kreativ kraft, ikke minst ved å være medstifter til "Stortorskens orden".

Herman August Suhrke og Hjalmar Hartmann har begge, hver på sitt vis, vært svært viktige i klubbens historie. Herman Suhrke var født i Halden 1870, og hadde senere mange ledende

roller i Norsk Understøttelsesforening, Den Norske Forening og Norges Hus. Han fikk tildelt St. Olavs Orden og Dannebrogordenen, og selvfølgelig var han ridder og kommandør i "Stortorskens rike".

Som disponent innenfor sanitærbransjen var Herman Suhrke også den som sørget for at beboere i Norges Hus kunne glede seg over vannklosett;

*"På Surhkes W.C. går nu alle med glæde
og indtar med velbehag sittende sæde
Vi hylder dig Suhrke og roper i kor:
Tak for din kumme med vand og med snor!"*

Hjalmar Hartmann ble født i Lier i 1870 og fikk en god og lang utdannelse innenfor gartnerfaget før han begynte som undergartner ved Bregetved slotshave. Samtidig etablerte han en handelsvirksomhet innenfor avl og import/eksport av frø. Virksomheten ble en stor økonomisk suksess, og han etterlot seg legater innenfor flere felter, og var aktiv innenfor mange humanitære og kulturelle virksomheter. Vi vil senere også lese om Hartmanns enestående innsats i forbindelse med oppførelsen av Norges Hus.

Hans Bjørn Rolf Ødegaard og Ødegaards fond

Hans Ødegaards navn vil alltid være skrevet inn med gyldne bokstaver i Den Norske Klubs historie. Han var ridder og kommandør av "Stortorskens orden" og med stor gavmildhet som blant annet har vist seg i opprettelsen av Hans Ødegaards fond. Dette skjedde i 1973, da han ble slått til ridder av "Stortorskens orden". Han takket da for utnevnelsen med å overrekke en sjekk på 50.000 kroner som skulle bidra til et fast tilholdssted for Den Norske Klubs aktiviteter. Fondet skulle administreres av NU, men to av Den Norske Klubs representanter bestemmer hva og til hvilke formål pengene går til.

Som vederlag for administrasjonen, får NU 10% av det årlige avkastet.

I september 1982 døde Hans Ødegaard etter at han hadde opprettet et testamente hvor Den Norske Klub arvet et stort beløp. Da boet etter Hans Ødegaard ble gjort opp, hadde fondet mottatt i alt 1.120.000 kroner.

I 2001 kjøpte Norges Hus tomten huset ligger på. En del av finansieringen kom i form av en gave fra Hans Ødegaards fond. Norges Hus skal dog tilbakebetale gaven hvis huset opphører som samlingssted for nordmenn i Danmark.

Hans Bjørn Rolf Ødegaard

Det arbeides hardt også i dag

Også i dag har vi medlemmer med en særdeles aktverdig innsats for NU og for Den Norske Klub.

Et godt eksempel på en stor innsats viser Per Krogh-Hansen. Han har vært medlem i NU og Den Norske Klub fra midten av 60-tallet, og har også en periode som formann. Han har vært styremedlem i NU i 18 år og formann for Norges Hus i 16 år. Per er stadig drivkraften bak juletreffest i Norges Hus 4. juledag.

For sin særdeles lange og uvurderlige innsats i den norske kolonien har Per blitt æret med både ridder og kommandør grad i "Stortorskens orden". Pers lojalitet til klubben og sine venner kommer klarest til uttrykk ved at han i 21 år har vært på samtlige møter i løpet av sesongen.

Per vil aldri framheve seg selv, men er rask til å gi andre ros og ære – noe han gjerne gjør på rim. Her til et annet medlem som har gjort en stor innsats: Ivar Kvernørød.

*Byrdene med Norsk Understøttelsesforening,
Norges Hus og Norsk Herre Klub i en brytningstid,
har Ivar Kvernørød løst med stor sinnsro og god trønderisk flid.*

*Norges Hus' vedlikehold fra skorsten til kjeldre,
ombygning av leiligheter, har hvilt på
Orkdalingens skuldre.*

Disse ordene beskriver godt Ivars utrettelige arbeid for foreningene som betyr så mye for nordmenn her i København. Ivar har blant annet hatt formannsvervet i NU i femten år, formannsvervet i Ødegaards fond i over ti år, og har en stor del av æren for at økonomien nå er sunn og god;

*Det var Ivar som i trådene trakk,
for at NU, NH og DNKs økonomi skulle falle i hakk,
for det store arbeid skal du ha så stor takk.
Ivar, en heders mann,
som synes at få allting i riktig stand.*

Ivars arbeide med Norges Hus leder oss inn på neste kapittel, nemlig fortellingen om idéen og arbeidet med å reise et bygg for nordmenn i København.

Per Krogh-Hansen blir utnevnt til kommandør mens Ivar Koernrød bioåner seansen. Han har allerede mottatt sin hedersbevisning.

Norges hus

Nordmenn har reist til Kongens By i mange år. Det har vært studenter, musikere og forfattere med det skrevne ord i sin makt eller malere som skildret naturen og lyset, enten det var i Norge eller i Skagen.

Alle de flotte koppertakene på de mange tårnene i København kom opprinnelig fra gruver i Norge, blant annet fra Telemark og Røros. Synet av

vakre norske koppertak overalt gjorde mange nordmenn når de seilte inn i Kongens By. Steder som Det Kongelige Teater, med Holberg sittende utenfor, viste også at nordmenn absolutt hadde vært med å prege vårt felles åndsliv gjennom de mange hundre år vi var sammen. Men nordmenn var fortsatt viktige medspillere i såvel forretningsliv som åndsliv i mange ti-år etter riksfellesskapets oppløsning med Danmark.

Norges Hus

Noen av disse nordmennene, med orgelbyggeren Hagbarth Pettersen i spissen, ønsket en nasjonal, norsk forening, og den 8. februar 1863 ble "Den Norske Forening av 1863" dannet.

Tanken om et eget hus for den norske kolonien startet allerede i disse dager fordi nordmennene ønsket et fast lokale til Den Norske Forenings aktiviteter.

I og med at Den Norske Forenings aktiviteter var nærmest ikke-eksisterende rundt århundreskiftet, skjedde det ikke mer før grosserer Herman August Suhrke på våren 1922 tok initiativ til å realisere de fremkomne tanker om et samarbeide mellom Den Norske Forening og NU.

Hjalmar Hartmann og andre medlemmers store innsats

Norsk Understøttelsesforening hadde allerede i 1923 dannet sin egen byggekomité, og hadde også sitt eget byggefond. En ny felleskomité ble deretter dannet i 1927, der det ble gjort til felles sak å bygge Norges Hus. Huset skulle være et viktig symbol på den norske tilstedeværelsen i Danmark. Formannen for denne komiteen var den tidligere omtalte generalkonsul Hjalmar Hartmann.

Allerede i 1925 hadde generalkonsul Hartmann gjort de norske foreningene oppmerksom på en vakker byggetomt tilhørende den danske stat, på Amagersiden ved Christianhavns Vold. Etter en del forhandlinger skjenket Finansministeriet i 1927 sjenerøst den tomten som nordmennene hadde ønsket seg vederlagsfritt. Overdragelsen ble formalisert etter en nærmere avtale året etter mellom det danske krigsministerium og de to foreningene med formennene Runden og Suhrke som underskrivere.

Bidrag fra Danmark og Sverige til opprettelse av Norges hus

I årsberetningen for Felleskomitéen for opprettelse av Norges Hus kan en for året 1931 lese følgende:

"I begynnelsen av juni måned mottok komitéen den nedslående meddelelse, at den norske regjering definitivt hadde avslått dens andragende av desember 1930 om en statsstøtte på 100.000,- kroner til Norges Hus".

Som følge av den manglende støtte fra Norge, ble komitéen kalt inn til et møte den 11. juli, der generalkonsul Hartmann ga den gledelige med-

<<

delelse at han personlig ville bidra med 40.000 kroner til Norges Hus. Med en slik storstilt gave mente man å ha store nok midler til at reisingen av Norges Hus kunne påbegynnes.

Byggeplanene ble nå utarbeidet av den valgte arkitekt, Vilhelm Odland.

Ved utgangen av 1931 stod det til rådighet til byggingen av Norges Hus i underkant av 300.000 kroner. Dette inkluderte midler fra Den Norske Forenings byggefond, NUs byggefond, bidrag fra København Kommune, Felleskomitéens midler, og ikke minst det private bidraget fra generalkonsul Hjalmar Hartmann på 40.000 kroner.

Grunnsteinen til Norges Hus ble nedlagt den 27. juni 1932. Takket være store private bidrag og stor arbeidsinnsats, stod Norges Hus som planlagt ferdig til innflytning i april 1933. Huset var da betalt og gjeldfritt.

Norges hus tas i bruk

Huset kunne nå tas i bruk som det opprinnelig var tenkt. Det skulle for det første være et aldershjem for eldre norskfødte menn og kvinner og deres ektefeller. Dessuten skulle det gi plass til forsamlingsal, leseværelse, skrivestue og

Hjalmar Hartmann

bibliotek for norske sjøfolk på København-opp-hold og for medlemmene i den norske kolonien. Særlig de yngre som bodde på hybel eller på pikeværelser.

I årene etter var Norges Hus det selvfølgelige sentrum for det norske København og for de mer tilfeldige Københavnsfarere, ikke minst for opptredende kunstnere som gjerne og ofte var gjester.

Foreningslivet fikk ny utfoldelse i det nye hus. Ved siden av tilreisende foredragsholdere og opptredende kom mange av foreningens egne medlemmer til å sette sitt preg på forenings-

En frittalende og åpen forsamling.

livet med sang og opplesning, foredrag og spill. Foreningens husdiktere Einar Knutssønn og Fridtjov Runden var flittige bidragsytere. Fremragende danske gjester, som Karen Blixen kastet også glans over møtene.

Fra festsalen.

Torskeklubben i dag

Den Norske Klub styres i dag av en formann som er valgt for to år av gangen. "Valgt" betyr i denne sammenheng at han er "demokratisk utpekt" av foregående formann. Sammen med to medlemmer utgjør disse komitéen. Det er komitéen som står for gjennomføringen av torskeaftener og andre arrangementer i klubbens regi.

De tradisjonsrike torskeaftener avholdes i dag fast første torsdag hver måned fra oktober til april. Tradisjonen med vintertorsk kommer selvfølgelig fra gammelt av, og har nok sin opprinnelse i at torsk selv er en rovfisk som spiser alt av mindre fisk. I sommermånedene lever den ofte av fetere småfisk i større mengder, og blir da selv løst i kjøttet.

Medlemmer og gjester møtes i klubbens faste tilholdssted siden 1972, Norges Hus til en velkomstdrink før formannen ringer i klokken, og dørene åpnes til festsalen når torsk er klar. Det gir medlemmene en god anledning til å hilse på gamle og nye venner, og kanskje tenke litt på hvem en har lyst til å sitte med i dag.

Deltagerne blir ønsket velkommen av formannen med ordene "Kjære landsmenn og venner av Den Norske Klub". Deretter blir det servert torsk i to omganger. Tilbehøret er vanligvis stekt flesk

Torsk med tilbehør.

eller bacon, smeltet smør, sennep, hakket egg og rødbeter. Til maten drikkes det vann, vin eller øl. Linie akevitt har også vært en fast ledsager i mange år.

Akevitten får en først skåle med etter at «nubbevisa» er sunget. Den lille visen er forfattet av en av våre tidligere kommandører, Thorleif Brinch Lund og er en hyllest til klubben samtidig som den understreker at "en holder sammen, i alvor og i gammen og møtes hver første Torsdag kveld".

En frittalende og åpen forsamling

Etter at hovedretten (som alltid er torsk) er servert to ganger, holder vi en pause der ordet er fritt. Den Norske Klub er et frittalende forum

Lofotfiske i gamle dager.

Millom bakkar og berg.

hvor innleggene fortrinnsvis skal være relatert til Norge, og gjerne med et humoristisk tilsnitt.

Sang og musikk hører til i løpet av kvelden; Tradisjonsrike stev og sanger med humoristiske eller dristige tekster framføres av herrene Dahl og Aaserud når inspirasjonen er på sitt høyeste, og av og til har vi besøk av musikere utenfra. Som

Sangboken og nubbevisa.

oftest er det unge norske sang- og musikkstuderende fra konservatoriene i København. Det synges også alltid fra klubbens sangbok - der favoritten er Ivar Aasens "Millom bakkar og berg utmed havet".

Det er ingen torskeaften uten den månedlige statusrapportering fra sportsreporter Kvernørød.

<<

Hvordan skulle vi ellers holdes oppdatert på de trønderske skjenters suksess i sporet, eller astma-problematikk og manglende resultater hos kombinertgutta?

En torskeaften er heller ikke komplett før de glade herrer har fått «litt til den søte tand».

Den søte avslutningen består av pannekaker med sukker og jordbær. Taffelet heves deretter ved at formannen takker for frammøtet, og alle møtes til en uformell prat, en kaffekopp og kanskje en liten cognac. Landshøvdingen Bjørnstjerne Bjørnsons vaksomme blikk under de buskete øyenbryn følger med og sikrer at alt foregår som det gjorde forrige gang. Og gangen før det...

Torskeklubben de neste år

Disse aktivitetene har vært de samme fra 1917 og til i dag. Men hva med de neste 100...?

Vi kan undre oss om de gamle sangene fortsatt lever; forstår vi betydningen i ordene og bekymringen til han som «saag ut paa det baarutte Havet; der var ruskutt aa leggja ut paa»?

Hva med slipset og jakken som i dag er påkrevd - må vi på museum for å finne dette? En hurtig

Bjørnstjerne Bjørnson.

spørreunde blant klubbens yngre medlemmer avslører at ingen større endringer kan forventes;

"Jeg ønsker at klubben skal være et naturlig samlingspunkt og gi oss et sosialt samvær i det norske miljøet, at alle nordmenn som kan og vil, skal ha mulighet til å delta i et inkluderende miljø i torskeklubben. Og ikke minst; å sikre en torskemiddag av høy kvalitet".

Moter og meninger skifter i løpet av 100 år. Ser vi tilbake på de gulnede fotografiene fra Klubbens tidlige dager, er alle antrukket i kjole-og-hvidt. I disse dager nøyes vi med slips og mørk jakke.

Det er stor etterspørsel etter torsk fra de nordlige farvann. "Bacalhau da Noruega" finner vi på spanske, italienske og portugisiske spisebord for å nevne noen land, og vi kan komme til å måtte vente på vår ferske, hvite og dampende delikatess. Fremtidige holdninger og tilgangen

Bilde fra ordensmøte i 2009.

på råvaren vil avgjøre om torsken kommer på menyen; utfordringer med klimaforandringer og overfiskeri kan komme til å forkorte eller forsinke torskesesongen slik at oktobertorsken kan komme til å stå i fare.

Om sesongstarten blir med norsk "Bacalhau", eller vi må ta til takke med fårrikål, må de neste 100 årene vise.

Vi har hatt en del jubiléer der vi har markert hva vi står for, og hvert 5. år etter 75 års jubiléet har vi fått våre partnere med. Den Norske Klubs 50-års jubiléum ble holdt på d' Angleterre. De tre

siste, henholdsvis 90, 95 og nå 100-års jubiléet blir holdt i Domus Medicas verdige rammer.

Et 100-års jubiléum er jo noe særlig, derfor har vi denne gangen laget en status i form av dette jubileumsskriftet. Vi håper det faller i medlemmenes og andre interessertes smak.

I et møte hos formann Helge Kjersem ble Tron-Ivar Kleftås valgt som redaktør og ansvarlig for å utarbeide skriftet, med bistand fra Ivar Kvern-rød og Per Krogh-Hansen som hadde svært mye historisk kildemateriale.

En oppsummering

Norge og Danmark har vært meget tett forbundet gjennom mange hundre år og sammen opplevd gode og ulykkelige tider, men vi har også vært sammen om å gjøre store fremskritt med positiv innvirkning for mange. Forretningsmessig og kulturelt har vi fortsatt stor betydning for hverandre. De mange nordmennene i København som bidrar til dette samarbeidet vil fortsatt ha behov for å møtes for å utveksle erfaringer og ideer. Samtidig ønsker vi å fremme det norske og de positive verdiene vi står for i hyggelige rammer. Vi vil også fortsette med å støtte de mere sårbare nordmenn i København. Dette kan gjøres med et medlemskap i NU og i Den Norske Klub i de neste 100 årene også. Og det vil fortsatt kunne fremskaffes stortorsk med lever, rogn og krøll som skal nytes innenfor rammene av Norges Hus i mange år ennå.

Til lykke med de første 100 årene!

*"Når Torsdagen kommer, og atter vi møtes,
Da kommer vi alle og ingen skal nødes.
I «Klubben» vi letter alle sorgene glemmer,
For her er det samhold som hjertene stemmer.
Her møter vi nordmenn fra mange slags sogn,
her møtes vi riddere av lever og rogn.
Når Torsdagen kommer og atter vi møtes,
da er det som sindet hos alle gjenfødes."*

Fra Ordensgilde 2. Mai 1952, lettere tilpasset

Fra en torskeaften. Magne Hoem har sagt noe morsomt.

KOMMANDØRER AV STORTORSKEN

Johannes Koren
Herman Aug. Suhrke
Alf Wattne
L. Christian Eilertsen
Aage Kvenhild
Thorleif Brinch Lund
Edward Stangebye
Wilhelm Ramm
Ingolf (Helly) Juell Hansen
Haakon Tuff
Odd Rolv-Hansen
Hans Bjørn Rolf Ødegaard
Kåre Svalastoga
Odd Halvor Bie
Jørgen Lorentzen
Bjørn Pahle
Ivar Kvernørød
Henry Qvamme
Per Krogh-Hansen

RIDDERE AV STORTORSKEN

Johannes Koren, Georg Poulsen,
Ole Sundø, Daniel Alfred Thorolf
Martens, Herman Huitfeldt,
J. Myhre, John Haug, Herman
Aug. Suhrke, H.Berle, Alf Wattne,
William Beilegaard Herseth,
L. Christian Eilertsen, Axel Ples-
ner, Aage Kvenhild, Axel Jonstein
Wedum, Wilhelm Runden, Niels
Mørck, Hjalmar Hartmann,
Johannes Andersen, H.O.Björlov,
Thorleif Brinch Lund, Thoralf
Ridder, Edward Stangebye, Louis
Moe, Richard Oluf Johannesen,
Thormod Stangebye, Andreas
Melgaard, Hjalmar Larsen, Gott-
fried Skarstein, Edward Hagerup,
Arthur Noel Wedum, Wilhelm
Odland, Louis Dreyer Myhrvold,
Rolf Hansen, Arvid Rojahn, John
G. Myhre, Wilhelm Ramm, Ingolf
(Helly) Juell Hansen, Haakon
Tuff, Helge Koch, Gunnar Heile-
mann, Bjørn Augdahl, Odd Rolv
Hansen, Fridjov W.Runden, Bjørn
Pahle, Hans Bjørn Rolf Ødegaard,
Einar Aamodt, Fredrik Søgaaard,
Olaf Irgens, Kåre Svalastoga,
Åge Haugland, Odd Bie, Jørgen
Lorentzen, Wilhelm Retz, Per
Krogh-Hansen, Peter F.Tschu-
di, Haakon Andreas Tuff, Ivar
Kvernørød, Reidar Due, Henry
Qvamme, Arne Moe Stene, Rolv
Tjønneland, Knut Olav Skogøy,
Oddmund Charles Neverdal,
Ole Andreas Dahl

FORMENN I DEN NORSKE KLUB

Johannes Koren 1917-1954
Edward Stangebye 1954-1967
J.G. Myhre 1967-1968
Fredrik Søgaaard 1968-1971
Olaf Irgens 1971-1974
Ingolf Juell-Hansen 1974-1982
Jørgen Loretzen 1982-1984
Kåre Svalastoga 1984-1986
Peter F.Tschudi 1986-1988
Per Krogh-Hansen 1988-1990
Peter F.Tschudi 1990-1992
Knut Olav Skogøy 1992-1994
Arne Moe Stene 1994-1996
Ragnar Otterstad 1996-1998
Michael Gerhard Landmark
1998-2000
Ivar Kvernørød 2000-2004
Oddmund Neverdal 2004-2007
Joachim Kjendlie 2007-2009
Nils Erik Samdal 2009-2011
Ole Andreas Dahl 2011-2015
Helge Johan Kjersem 2015-

October 16, 2017

The Board of Directors of Torske Klubben, The Norwegian Luncheon Club of Minneapolis, Minnesota, U.S.A., met on September 27, 2017.

It was brought to the attention of the Board that Den Norske Klub (Torskeklubben) in Copenhagen, Denmark, founded in 1917 is celebrating its 100 year anniversary on Nov. 4, 2017. It is with great pleasure that Torske Klubben, Minneapolis, Minnesota congratulates Den Norske Klub, Copenhagen, Denmark as you observe this momentous occasion. The Officers, Board of Directors and our entire membership join me as we extend our congratulations to you and your organization.

